

Dosarul nr. 1ra-737/22
1-16011280-01-1ra-17052022

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Eremciuc Ghenadie, Mânăscurtă Igor

juducând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursurile declarate de către avocatul *Șcheau Igor* în numele inculpatului *Vasilcov Veaceslav*, de către avocatul *Popa Xxxxxx* cu inculpatul *Vasilcov Veaceslav* și de către avocatul *Rusu Serghei* în numele inculpatului *Grișciuc Andrei*, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 28 februarie 2022, în cauza penală în privința lui

Vasilcov xxxxx născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx,

Grișciuc Andrei xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în xxxxxx,

Termenii de examinare a cauzei:
prima instanță: 17.05.2016 – 27.02.2018;
instanța de apel: 29.03.2018 – 05.06.2018;
instanța de recurs: 13.08.2018 – 26.02.2019;
instanța de apel: 04.04.2019 – 24.10.2019;
instanța de recurs: 30.01.2020 – 30.06.2020;
instanța de apel: 25.08.2020 – 28.02.2022;
instanța de recurs: 17.05.2022 – 28.03.2024.

Asupra motivelor invocate în recursuri, în baza materialelor din dosar, completul de judecată

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 27 februarie 2018, s-a încetat procesul penal în privința lui *Vasilcov Veaceslav* și *Grișciuc Andrei* învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal, din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat că:

Vasilcov Veaceslav activând în funcția de ofițer de investigații al biroului zonal Poliție Criminală al sectorului de poliție nr. 3 (Sărăteni) al Inspectoratului de poliție Leova, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr. xxxxxx și fiind, astfel, conform art. 123 alin.(2) din Codul penal persoană publică, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea

Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12.09.1997; art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994; art. 10 alin. (1), alin.(3), art. 11 alin.(8) și (9) din Codul de procedură penală, art.(4), art. 18, art.26 alin.(1) lit. a), art.28 alin.(1) lit. g), art.35 alin.(1) din Legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art.4 alin.(1), art.5 alin.(1), art.6 alin.(1) și art.7 din Legea nr.218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1275-XII din 15.02.1993, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale și a armelor de foc, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 19.06.2014 care-1 obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiuni sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției, să evite aplicarea forței fizice, pe cât posibil, împotriva minorilor, să apere viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - în loc de aceasta, intenționat, a comis acte de tortură în următoarele împrejurări.

Astfel la 16.10.2015, în perioada de timp 12:30 - 14.30, polițistul Vasilcov Veaceslav împreună cu șeful de post, ofițer superior de sector al postului de poliție Cneazevca al sectorului de poliție nr.3 (Sărăteni) al Inspectoratului de Poliție Leova, Grișciuc Andrei, fiind investit cu funcție de prevenirea, curmarea și descoperirea infracțiunilor, în scopul de a obține de la minorii Xxxxxxși Xxxxxx Xxxxxx recunoașterea sustragerii bunurilor materiale din casa cet. Vacula Elena, din sxxxxx, i-au luat de acasă și de la ore pe minorii respectivi, fără permisiunea și în lipsa părinților, după care, i-au purtat cu automobilul personal prin satul Orac și în preajma satului.

Tot atunci, cu consimțământul expres și tacit al colegului Grișciuc Andrei, cet. Veaceslav Vasilcov i-a încătușat pe minori, i-a amenințat cu aplicarea forței fizice și chiar a aplicat lui Xxxxxxo lovitură cu palma în regiunea feții. Ulterior, în timp ce se aflau în fâșia forestieră din preajma satului Cneazevca, cet. Vasilcov Veaceslav cu consimțământul expres și tacit al șefului de post Grișciuc Andrei, l-a încătușat pe minorul Xxxxxx de un copac și l-a ținut în așa poziție circa 20-30 minute, acțiuni care în cumul cu cele îndeplinite anterior au cauzat victimelor dureri fizice și psihice puternice.

Acțiunile inculpatului *Vasilcov Veaceslav* au fost încadrate juridic în baza art.166¹ alin.(4), lit. a), b), c) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*tortura adică provocarea de dureri și suferințe, fizice și psihice puternice asupra a două persoane minore, cu scopul de a obține de la acestea informații și mărturisiri, dureri și suferințe provocate de către două persoane publice, precum și cu consimțământul expres și tacit al unor asemenea persoane*”.

Grișciuc Andrei activând în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al postului de poliție Cneazevca al sectorului de poliție nr.3 (Sărăteni) al Inspectoratului de Poliție Leova, fiind

numit în această funcție prin Ordinul nr.xxxxx din xxxxx și fiind, astfel, conform art. 123 alin.(2) din Codul penal persoană publică, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12.09.1997; art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994; art. 10 alin. (1), alin.(3), art. 11 alin.(8) și (9) din Codul de procedură penală, art.(4), art. 18, art.26 alin.(1) lit. a), art.28 alin.(1) lit. g), art.35 alin.(1) din Legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art.4 alin.(1), art.5 alin.(1), art.6 alin.(1) și art.7 din Legea nr.218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1275-XII din 15.02.1993, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale și a armelor de foc, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 19.06.2014 care-1 obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiuni sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției, să evite aplicarea forței fizice, pe cât posibil, împotriva minorilor, să apere viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - în loc de aceasta, intenționat, a comis acte de tortură în următoarele împrejurări.

Astfel la 16.10.2015, în perioada de timp 12:30 - 14.30, polițistul Grișciuc Andrei, împreună cu ofițerul de investigații al biroului zonal Poliție Criminală al sectorului de poliție nr. 3 (Sărăteni) al Inspectoratului de poliție Leova, Vasilcov Veaceslav, fiind investit cu funcție de prevenirea, curmarea și descoperirea infracțiunilor, în scopul de a obține de la minorii Xxxxxxși Xxxxxx Xxxxxx recunoașterea sustragerii bunurilor materiale din casa cet. Vacula Elena, din xxxxx, i-au luat de acasă și de la ore pe minorii respectivi, fără permisiunea și în lipsa părinților și i-au purtat cu automobilul personal al colegului Veaceslav Vasilcov prin satul Orac și în preajma satului.

Tot atunci, cet. Andrei Grișciuc a admis prin consimțământul său expres și tacit ca colegul său Veaceslav Vasilcov să-i încâtușeze pe minori, să-i amenințe cu aplicarea forței fizice și chiar să-i aplice lui Xxxxxxo lovitură cu palma în regiunea feții.

Ulterior, în timp ce se aflau în fâșia forestieră din preajma satului Cneazevca, Andrei Grișciuc, a admis prin consimțământul său expres și tacit ca polițistul Veaceslav Vasilcov să-l încâtușeze pe minorul Xxxxxx de un copac și să-l țină în așa poziție circa 20-30 minute, acțiuni care în cumul cu cele îndeplinite anterior au cauzat victimelor dureri fizice și psihice puternice.

Acțiunile inculpatului *Grișciuc Andrei* au fost încadrate juridic în baza art.166¹ alin.(4), lit. a), b), c) Cod penal, conform indicilor calificativi – „*tortura adică provocarea de dureri și suferințe, fizice și psihice puternice asupra a două persoane minore, cu scopul de a obține de la*

acestea informații și mărturisiri, dureri și suferințe provocate de către două persoane publice, precum și cu consimțământul expres și tacit al unor asemenea persoane”.

Prima instanță a reținut că, inculpaților le-a fost înaintată învinuirea cu depășirea termenului legal, întrucât calitatea de bănuț în privința lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei expirase de drept la 04 februarie 2016, iar prin faptul că acestora le-a fost înaintată învinuirea abia la 13 aprilie 2016, organul de urmărire penală a admis o ingerință în garanțiile prevăzute de art.22 Cod de procedură penală. Respectiv a considerat că scoaterea inculpaților de sub urmărire penală este actul de finalizare a oricărui acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată la expirarea termenului de 3 luni de menținere în această calitate.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpații Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art.166¹ alin.(4), lit. a), b), c) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 12 ani.

3.1. În motivarea cererii de apel, procurorul a invocat că, prima instanță neîntemeiat a încetat procesul penal în privința acestora, considerând că din 04.11.2015 - dată emiterii ordonanței de pornire a urmării penale, urmează a fi calculat termenul calității de bănuț a lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei, deoarece odată cu pornirea urmării penale organul de urmărire penală a început procesul de administrare a probelor, iar în urma acumulării acestora, la 13.04.2016, lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei le-a fost înaintată învinuirea. Astfel, reieșind din prevederile art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, termenul de bănuț de 3 luni de zile, nu a fost depășit.

A indicat că art. 63 alin. (1) din Codul de procedură penală, prevede expres și exhaustiv că persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț prin procesul-verbal de reținere, ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate și prin ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț.

Aliniatul (2) pct. 3) al art. 63 din Codul de procedură penală, prevede că organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuț persoana în privința căreia a fost dată o ordonanță de recunoaștere în această calitate mai mult de 3 luni, iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi mai mult de 6 luni.

În speță, în privința cet. Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei nu a fost dispus careva act procesual din rândul celor menționate în art. 63 alin.(1) din Codul de procedură penală, în virtutea căruia numiții ar fi obținut calitatea de bănuț în cauza penală nr. 2015238011, termenele prevăzute la alin. (2) pct. 3) al art. 63 din Codul de procedură penală nefiind aplicabile situației.

Conform art. 65 alin. (2) pct. 27) Cod de procedură penală, învinuiții Vasilcov Victor și Grișciuc Andrei au avut dreptul să atace, în modul prevăzut de art. 313 Cod de procedură penală, acțiunile și hotărârile organului de urmărire penală, însă, nici la una din aceste faze a procesului penal nici inculpați nici apărătorii acestora nu au atacat cu plângeri, în modul stabilit de lege, actele procedurale, la care instanța de judecată face referire.

La momentul începerii urmării penale până la punerea cet. Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei sub învinuire, numiților nu numai că nu le-a fost atribuită careva calitate procesuală, nu au fost efectuate alte acțiuni de urmărire penală cu participarea acestora, în privința lor nu au fost dispuse și efectuate careva măsuri speciale de investigații, aceștia continuând fără careva restricții activitatea în cadrul IP Leova.

Astfel, procurorul a invocat că prima instanță eronat a considerat ca fiind lovite de nulitate ordonanțele de punere sub învinuire din 13.04.2016, privind punerea sub învinuire a lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei, deoarece potrivit art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Încălcarea procesuală la care se referă instanța nu se atribuie la încălcările prevăzute de alin. (2) art. 251 Cod de procedură penală, iar în cazul în care nu a fost invocată în cursul efectuării acțiunii sau la terminarea urmăririi penale, nu mai poate fi invocată la examinarea cauzei. Astfel, nici la înaintarea învinuirii și nici la luarea de cunoștință cu materialele cauzei penale atât Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei cât și apărătorii acestora nu au contestat legalitatea ordonanței de punere sub învinuire.

4. Prin decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat din 05 iunie 2018, s-a respins ca nefondat apelul procurorului, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, la pronunțarea sentinței prima instanță a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, care au dus la pronunțarea unei sentințe de încetare a procesului penal în privința inculpaților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei în baza art.166¹ alin.(4) lit. a), b), c) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuț în sensul dispoziției art. 63 alin. (l) Cod de procedură penală, este considerată acea ordonanță în care organul de urmărire penală pentru prima dată de la pornirea urmăririi penale expune fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, aceste persoane în speță fiind Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei, însoțită de calificarea juridico-penală a faptei, respectiv calitatea de bănuț în privința lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei le-a fost atribuită acestora din momentul pornirii urmăririi penale, adică din 04.11.2015 și a expirat de drept la 04.02.2016, dată la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să înainteze învinuirea lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei sau să-i scoată de sub urmărire penală.

Instanța de apel a reținut faptul că calitate de bănuț în privința lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei odată ce a încetat de drept, ca urmare a expirării termenilor prescrise la art. 63 alin. (2) Cod de procedură penală, i-a fost creată persoanei convingerea fermă că nu mai este bănuț și urmărită penal, adică o situație de certitudine privind finisarea procedurilor penale în privința sa.

5. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, *Sârbu Lilia* care a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Procurorul a invocat că instanța de apel greșit a interpretat prevederile legislației procesual penale și greșit a ajuns la concluzia că, reluarea urmăririi penale a avut loc contrar prevederilor art. 22 alin. (2) Cod de procedură penală și art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, deoarece Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei, de facto nu întrunesc nici una din acele trei condiții de aplicare a dreptului de a nu fi urmărit penal, judecat sau pedepsit de două ori pentru aceeași faptă, pentru fapta imputată lor, nu au fost anterior condamnați ori achitați printr-o hotărâre irevocabilă, sau să fi fost scoși de sub urmărire penală prin ordonanța procurorului, care să aibă calitatea de lucru judecat.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 februarie 2019, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

6.1. Instanța de recurs a menționat că instanțele de fond și-au motivat superficial soluția adoptată, fără să evidențieze care anume circumstanțe de fapt și de drept au servit drept temei de a emite astfel de soluție.

Analizând materialele cauzei instanța de recurs a constatat că la 04 noiembrie 2015 de către organul de urmărire penală a or. Leova a fost dispusă pornirea urmăririi penale pe faptul torturării minorilor Xxxxxxși Xxxxxx Xxxxxx de către colaboratorii IP Leova – Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei (f. d. 1 Vol. I), fără a fi recunoscuți în calitate de bănuți. La 13 aprilie 2016, de către organul de urmărire penală au fost emise ordonanțele de punere sub învinuire a lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei în baza art. 166¹ alin. (4), lit. a), b), c) Cod penal (f. d. 69-70, 77-78, Vol. I).

De către instanțele de fond s-a reținut ca temei de încetare a procesului penal faptul că *„calitatea de bănuț inculpaților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei a fost atribuită acestora din momentul pornirii urmăririi penale - 04 noiembrie 2015 și a expirat de drept la 04 februarie 2016, dată la care organul de urmărire penală urma în mod obligatoriu și necondiționat să înainteze învinuirea, sau să-i scoată de sub urmărire penală.”*

Instanța de recurs a considerat neîntemeiată concluzia instanțelor de fond la acest capitol, deoarece art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală prevede că *„bănuțul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire. Persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuț prin unul din următoarele acte procedurale, după caz: 1) procesul-verbal de reținere; 2) ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate; 3) ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, totodată conform art. 65 alin. (1) Cod de procedură penală „învinuitul este persoana fizică față de care s-a emis, în conformitate cu prevederile prezentului cod, o ordonanță de punere sub învinuire”*, prin urmare calitatea de învinuit o poate avea persoană în privința căreia a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire fără a fi obligatoriu ca această persoană să preceadă mai întâi calitatea de bănuț.

Instanța de recurs a specificat că noțiunea de „acuzatie în materie penală” trebuie înțeleasă în sensul art. 6 § 1 CEDO și urmează a fi definită ca drept *„o notificare oficială, venită din partea autorităților competente, privind suspiciunea referitoare la comiterea unei fapte penale”*, definiție care depinde de existența sau lipsa unor *„repercusiuni importante pentru situația persoanei* (Ibrahim și alții v. Regatul Unit, [MC], hotărârea din 13 septembrie 2016, § 249; Simeonovi v. Bulgaria, hotărârea din 12 mai 2017, § 110).

Astfel, instanța de recurs a reținut faptul că modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț reglementate de art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală presupun în sensul Convenției *„notificarea oficială din partea autorităților competente, privind suspiciunile referitoare la comiterea faptei penale.”*

Sub acest aspect instanța de recurs a evidențiat faptul că, în speța dată instanțele de fond greșit au apreciat ordonanța de pornire a urmăririi penale drept un act care presupune *„o notificare oficială, venită din partea autorităților competente”*, or nu au urmat careva repercusiuni importante.

Din cele menționate, instanța de recurs a remarcat că, aprecierea existenței sau a absenței unor repercusiuni importante pentru situația persoanei reprezintă factorul determinant sub

aspectul unei „*acuzatii în materie penală*”, în sensul art. 6 § 1 CEDO, cât și sub aspectul dispozițiilor art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală.

Astfel că art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală reprezintă în sine o excepție de la art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, excepția constând în faptul că în cazul în care față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuit în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale.

Deși din momentul emiterii ordonanței de pornire a urmăririi penale și până la emiterea ordonanțelor de punere sub învinuire au fost efectuate mai multe acțiuni de urmărire penală, acestea nu au fost în măsura de a crea careva repercusiuni importante asupra situației inculpaților, or aceștia și-au continuat activitatea fără a fi supuși unor restricții în cadrul IP Leova. Totodată, instanța de recurs a reținut că art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuit, excepție la cele invocate supra pot servi prevederile art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală, în care legislatorul a stabilit anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil.

În această ordine de idei, instanța de recurs a menționat că de către organul de urmărire penală nu au fost admise careva încălcări a legislației în vigoare în momentul în care lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei li s-a înaintat învinuirea, or la acel moment ei nu aveau calitate de bănuiți.

Totodată, instanța de recurs a considerat eronată concluzia instanțelor de fond cu privire la nulitatea ordonanțelor de punere sub învinuire a lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei din 13 aprilie 2016, or potrivit art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală „*încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii – când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale – când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată – când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.*”

După cum urmează din materialele cauzei la prezentarea materialelor cauzei învinuitorilor și apărătorilor acestora (f.d. 126-127 Vol. I) ultimii au solicitat efectuarea unei expertize psihologico-psihiatrice repetate a părților vătămate Xxxxxxși Xxxxxx Xxxxxx, solicitarea fiind respinsă de către procuror (f. d 128 Vol. I), ulterior la 30 martie 2017 de către prima instanță a fost emisă încheierea prin care s-a dispus efectuarea expertizei psihologico-legală suplimentară (f. d. 275-277 Vol. I).

Având în vedere faptul că, atât la înaintarea învinuirii cât și la luarea de cunoștință cu materialele dosarului, apărarea cât și inculpații nu au invocat careva încălcări ale prevederilor legale care ar duce la anularea ordonanțelor de punere sub învinuire, instanța de recurs a considerat că aceste ordonanțe prin neatacare în termen au fost acceptate de partea apărării.

7. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 24 octombrie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către procuror cu menținerea sentinței.

7.1. Instanța de apel a constatat că, prin ordonanța din 04 noiembrie 2015 (f. d. 1) a fost pornită urmărirea penală în privința colaboratorilor IP Leova, Vasilcov Veaceslav și Andrei Grișciuc conform semnelor componente de infracțiune prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b),

c) Cod penal, fiind numit pentru efectuarea urmăririi penale procurorul în Procuratura raionului Leova.

Prin ordonanța enunțată, organul de urmărire penală pentru prima dată expune fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de persoanele concrete și anume Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei, însoțită de calificarea juridico-penal a acestei fapte și dincolo de orice dubiu indică că, persoanele concrete sunt urmărite penal pentru această faptă.

Prin Ordonanțele din 13 aprilie 2016, emise de procurorul din Procuratura raionului Leova, Valentina Grigoraș (*peste trei luni de la pornirea urmăririi penale*), Vasilcov Veaceslav, cât și Grișciuc Andrei au fost puși sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4), lit. a), b), c) Cod penal (f. d. 69- 70, 77-78, vol. I).

Instanța de apel a notat că art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală prevede că, *organul de urmărire penală nu este în drept să mențină în calitate de bănuit persoana în privința căreia a fost dată o Ordonanță de recunoaștere în această calitate — mai mult de trei luni iar cu acordul Procurorului General și al adjuncților săi — mai mult de 6 luni*. Norma legală citată, indică expres termenul în care persoana recunoscută prin ordonanța organului de urmărire penală în calitate de bănuit, poate fi ținută în această calitate, precum și condițiile pentru prelungirea termenului respectiv.

La caz calitatea de bănuiți a lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei urmează a fi calculată din momentul pornirii urmăririi penale și anume din data de 04 noiembrie 2015, care a expirat la 04 februarie 2016, iar Ordonanțele de punere sub învinuire a acestora au fost emise la 13 aprilie 2016.

În asemenea circumstanțe sunt irelevante argumentele procurorului expuse în cererea de apel precum că, Vasilcov Veaceslav și Andrei Grișciuc nu a fost dispus careva act procesual din rândul celor menționate în art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, în virtutea căruia numiții ar fi obținut calitatea în cauză penală, respectiv nu se aplică termenele de la articolul nominalizat.

8. Decizia instanței de apel a fost contestată cu recurs de către procuror, care a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că, instanța de apel nu a cercetat amănunțit aspectele învinuirii înaintate, nu a verificat și nu a apreciat profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, nu a dat o evaluare cuvenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, nu a analizat la modul cuvenit prezența sau lipsa elementelor infracțiunii imputate inculpatului.

La fel, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, temeiuri pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Codul de procedură penală, precum și nu a executat indicațiile instanței de recurs, contrar prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2020, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Comrat.

9.1. Instanța de recurs a constatat că, instanța de apel rejudecând cauza a omis prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală și fără a ține cont de indicațiile instanței de recurs, repetat a admis aceleași erori procedurale.

În acest context instanța de recurs a evidențiat că, sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 27 februarie, a fost contestată cu cerere de apel de către procuror, iar la 05 iunie 2018

prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat, cererea de apel a fost respinsă. Astfel la 26 februarie 2019, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, a casat total decizia și a dispus rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul, din motiv că concluziile instanțelor de fond cu privire la încetarea procesului penal în privința inculpaților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei este una pripită, lipsită de argumentare juridică, cauza fiind examinată superficial fără a ține cont de circumstanțele de fapt și de drept.

Instanța de recurs ordinar în partea descriptivă a deciziei pronunțate la 26 februarie 2019, a indicat concret la ce instanța de apel în cadrul rejudecării cauzei urmează să țină cont (f. d. 189-193, vol. II), instanța de apel însă a omis aceste indicații.

10. Prin decizia Colegiul judiciar al Curții de Apel Comrat din 28 februarie 2022, a fost admis apelul declarat de către procuror, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre în această parte prin care:

Vasilcov Veaceslav a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **8** ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de **10** (zece) ani.

Grișciuc Andrei a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **8** ani, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de **10** (zece) ani.

S-a încasat în mod solidar de la *Vasilcov Veaceslav* și *Grișciuc Andrei* în beneficiul *Statului* cheltuielile judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor psihiatrico-legale ambulatorie nr.987a-2015 din 26.11.2015 și nr. 164a2016 din 03.03.2016 în sumă totală de **2424** lei.

10.1. Pentru a pronunța decizia, instanța de apel a reținut că, prima instanță greșit a apreciat ordonanța de pornire a urmăririi penale drept un act care presupune „o notificare oficială, venită din partea autorităților competente”, întrucât în privința lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei nu au urmat careva repercusiuni importante.

Instanța de apel a remarcat că, aprecierea existenței sau a absenței unor repercusiuni importante pentru situația persoanei, reprezintă factorul determinant sub aspectul unei „acuzății în materie penală”, în sensul art. 6 § 1 CEDO, cât și sub aspectul dispozițiilor art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală.

Astfel că art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală reprezintă în sine o excepție de la art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, excepția constând în faptul că în cazul în care față de o persoană există anumite bănuieli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuit în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale.

Deși din momentul emiterii ordonanței de pornire a urmăririi penale și până la emiterea ordonanțelor de punere sub învinuire au fost efectuate mai multe acțiuni de urmărire penală, acestea nu au fost în măsura de a crea careva repercusiuni importante asupra situației inculpaților, or aceștia și-au continuat activitatea fără a fi supuși unor restricții în cadrul IP Leova.

Referitor la invocările părții apărării și a inculpaților precum că, ultimii nu au beneficiat de premii și alte avansări în grad și carieră, instanța de apel le-a apreciat critic, menționând că nu

a fost demonstrată legătura de cauzalitate a lipsei acestor avansări cu ordonanța de începere a urmăririi penale.

Totodată, instanța de apel a reținut că art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuit, excepție la cele invocate supra pot servi prevederile art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală, în care legislatorul a stabilit anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că de către organul de urmărire penală nu au fost admise careva încălcări a legislației în vigoare în momentul în care lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei le-a fost înaintată învinuirea, or la acel moment ei nu aveau calitate de bănuiți.

Totodată, instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe privind nulitatea ordonanțelor de punere sub învinuire a lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei din 13 aprilie 2016, menționând că potrivit art. 251 alin. (4) Cod de procedură penală *„încălcarea oricărei alte prevederi legale decât cele prevăzute în alin. (2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii — când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale — când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată - când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.”*

Din materialele cauzei s-a constatat că, la prezentarea materialelor cauzei învinuiților și apărătorilor acestora (f. d.126-127 Vol. I) ultimii au solicitat efectuarea unei expertize psihologico-psihiatrice repetate a părților vătămate Xxxxxxși Xxxxxx Xxxxxx, solicitarea fiind respinsă de către procuror (f. d 128 Vol. I), ulterior la 30 martie 2017 de către prima instanță a fost emisă încheierea prin care s-a dispus efectuarea expertizei psihologico-legală suplimentară (f. d. 275-277 Vol. I).

Având în vedere faptul că, atât la înaintarea învinuirii cât și la luarea de cunoștință cu materialele dosarului apărarea cât și inculpații nu au invocat careva încălcări ale prevederilor legale care ar duce la anularea ordonanțelor de punere sub învinuire, instanța de apel a considerat că aceste ordonanțe prin neatacare în termen au fost acceptate de partea apărării.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat că soluția primei instanțe cu privire la încetarea procesului penal în privința inculpaților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei ca una neîntemeiată, pripită, lipsită de argumentare juridică, cauza fiind examinată superficial fără a ține cont de circumstanțele de fapt și de drept enumerate supra, motiv pentru care instanța de apel a dispus casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță.

Astfel, la examinarea apelului s-a reluat cercetarea judecătorească și în conformitate cu alin. (1) și alin. (2) art. 414 Cod de procedură penală au fost cercetate probele propuse de partea acuzării și anume: ordonanța privind pornirea urmăririi penale din 04.11.2015 (f. d. 1, vol. I); petiția înaintată de minorul Xxxxxx Xxxxxx și reprezentantul legal al minorului Xxxxxx Veronica, împotriva acțiunilor lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei, înregistrată sub nr. 8 la Procuratura Generală a RM la data de 21.10.2015; (f. d. 8, v.1); procesul-verbal de ridicare din 06.11.2015 (f. d. 37, vol. I);citația pe numele Xxxxxx Natalia pe 1 file; citația pe numele Xxxxxx Veronica pe 1 file; proces-verbal privind actele de constatare de audiere a minorului Xxxxxx Xxxxxx, în prezența mamei acestuia Xxxxxx Veronica din 22.10.2015 pe 1 file; proces-verbal privind actele de constatare de audiere a minorului Xxxxxx Xxxxxx, în prezența mamei acestuia

Xxxxxx Natalia, din 22.10.2015 pe 1 file; proces-verbal privind actele de constatare de audiere a minorului Xxxxxx, în prezența pedagogului Carabadjiu Ion, din 16.10.2015 pe 1 file; proces-verbal privind actele de constatare de audiere a minorului Xxxxxx Xxxxxx, în prezența pedagogului Carabadjiu Ion, din 16.10.2015 pe 1 file. (f. d. 39-44, vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 01 martie 2016 cu participarea părții vătămate minore Xxxxxxși a reprezentantului său legal Xxxxxx Veronica, (f.d.45, vol. I); ordonanța din 06.03.2016 de anexare a discului care conține înregistrarea audio-video a verificării declarațiilor a părții vătămate minore Xxxxxx, la materialele cauzei. (f. d. 46, vol. I); procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 01 martie 2016 cu participarea părții vătămate minore Xxxxxx Xxxxxx și a reprezentantului său legal Xxxxxx Natalia, (f.d.47, vol. I); ordonanța din 06.03.2016 de anexare a discului care conține înregistrarea audio-video a verificării declarațiilor a părții vătămate minore Xxxxxx Xxxxxx, la materialele cauzei. (f. d. 48, vol. I); proces-verbal de comunicare despre dispunerea expertizei din 05.11.2015, adus la cunoștință părții vătămate minore Xxxxxxși a reprezentantului său legal Xxxxxx Veronica. (f. d. 49, vol. I); ordonanța privind dispunerea efectuării expertizei Psihologico-psihiatrice ambulatorii a părții vătămate minore Xxxxxxdin 05.11.2015 (f. d. 50-51, vol. I); raport de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 987 a – 2015 din 26.11.2015 (f. d. 52-54, vol. I); proces-verbal de comunicare despre dispunerea expertizei din 22.01.2016, adus la cunoștința părții vătămate minore Xxxxxx Xxxxxx. (f. d. 57, vol. I); ordonanța privind dispunerea efectuării expertizei Psihologico-psihiatrice ambulatorii a părții vătămate minore Xxxxxx Xxxxxx din 21.01.2016. (f. d.59, vol. I); Raport de expertiză psihiatrico-legală ambulatorie nr. 164 a – 2016 din 03.03.2016 (f. d. 60-62, vol. I); ordonanța din 13 aprilie 2016 privind punerea sub învinuire a lui Vasilcov Veaceslav, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 1661 alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal. (f.d.69-70, vol. I); extras din ordinul nr. xxxxx ef. din 16 mai 2014 cu privire la transferul lui Vasilcov Veaceslav din funcția de șef de post în funcția de ofițer de investigații a Biroului Zonal Poliție Criminală al sectorului de poliție nr. 3 Sărăteni al IP Leova. (f. d. 94, vol. I); sentința Judecătorei Leova din 10 decembrie 2003, prin care Vasilcov Veaceslav a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 185 alin. (2) Cod penal . (f. d.97-100, vol. I); decizia Curții de Apel Cahul din 30 martie 2004, prin care a fost respins apelul declarant de Vasilcov Veaceslav și menținută decizia Judecătorei Leova din 10 decembrie 2003. (f. d. 101-103, vol. I); ordonanța din 19.04.2016, prin care s-a admis parțial cererea avocatului Igor Șcheau, în partea ce ține de audierea învinuiților Vasilcov V. și Grișciuc A., în rest cererea se respinge ca neîntemeiată. (f. d. 116, vol. I); procesele-verbale de prezentare învinuiților și apărătorului acestora a materialelor dosarului din 12.05.2016, în care apărătorul învinuiților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei – avocatul Ceclu Vasile a solicitat efectuarea repetată a expertizei psihologico-psihiatrice. (f. d. 126-127, vol. I); ordonanța de respingere a cererii apărătorului privind dispunerea repetată a efectuării expertizei psihologico-psihiatrice din 12.05.2016. (f. d. 128, vol. I); demersul avocatului Ceclu Vasile privind încetarea procesului penal în privința inculpaților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei pe motiv că există alte circumstanțe care exclude sau condiționează tragerea la răspundere penală, înaintat în ședința de judecată din data de 29 iulie 2016. (f.d.178-182, vol. I); declarațiile părții vătămate minore XxxxxxVasile (f. d. 205-207, 212, vol. I); declarațiile părții vătămate minore Xxxxxx Xxxxxx Dumitru (f. d. 209-211, vol. I); declarațiile martorului Pantelei Maria Xxxxxx (f. d. 217-218, vol. I); declarațiile martorului Carabadjac Tudor Grigore (f. d. 220-221, vol. I); declarațiile martorului Cebotari Constantin Gheorghe (f.d.223-224, vol. I); declarațiile martorului Epurean Olesea Ion (f. d. 226, vol. I) declarațiile martorului Xxxxxx Ion Vasile (f. d. 228-229, vol. I); declarațiile martorului Cazacu Igor (f.d.262-

264, vol. I); demersul avocaților Ceclu Vasile, Zagaican Tudor și inculpaților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei privind dispunerea unei expertize psihiatrico-legală ambulatorie suplimentară în privința părților vătămate XXXXXXși XXXXXX XXXXXX. (f.d.265-266, vol. I); încheierea Judecătorei Cimișlia sediul Leova din 30 martie 2017 privind admiterea demersului și dispunerea efectuării expertizei psihiatrico-legală ambulatorie suplimentară în privința părților vătămate XXXXXXși XXXXXX XXXXXX. (f. d. 275-277, vol I); materialele privind dispunerea expertizei și neprezentarea părților vătămate (f.d. 1-24, vol. II); decizia Curții Supreme de Justiție din 12.09.2017, în privința lui Chiosa Serghei, învinuit în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, cu titlu de precedent. (f. d. 53-65, vol. II); Decizia Curții Supreme de Justiție din 06.06.2017, în privința lui Paslari Piotr, învinuit în baza art. 152 alin. (1) Cod penal, cu titlu de precedent. (f. d. 40-49, vol. III); Decizia Curții Supreme de Justiție din 28.06.2017, în privința lui Brăileanu XXXXXX, învinuit în baza art. 328 alin. (1) Cod penal, cu titlu de precedent. (f. d. 50-62, vol. III).

Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, vinovăția inculpaților de comiterea infracțiunii incriminate a fost demonstrată pe deplin în cadrul cercetării judecătorești, și anume s-a demonstrat că: **Vasilcov Veaceslav** activând în funcția de ofițer de investigații al biroului zonal Poliție Criminală al sectorului de poliție nr. 3 (Sărăteni) al Inspectoratului de poliție Leova, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr. xxxxx ef. din 16.05.2014 și fiind, astfel, conform art. 123 alin.(2) din Codul penal persoană publică, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12.09.1997; art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994; art. 10 alin. (1), alin.(3), art. 11 alin.(8) și (9) din Codul de procedură penală, art.(4), art. 18, art.26 alin.(1) lit. a), art.28 alin.(1) lit. g), art.35 alin.(1) din Legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art.4 alin.(1), art.5 alin.(1), art.6 alin.(1) și art.7 din Legea nr.218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.1275-XII din 15.02.1993, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale și a armelor de foc, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 19.06.2014 care-1 obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiuni sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției, să evite aplicarea forței fizice, pe cât posibil, împotriva minorilor, să apere viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - în loc de aceasta, intenționat, a comis acte de tortură în următoarele împrejurări, la data de 16.10.2015, în perioada de timp 12:30 - 14.30, el împreună cu șeful de post, ofițer superior de sector al postului de poliție Cneazevca al sectorului de poliție nr.3 (Sărăteni) al Inspectoratului de Poliție Leova, Grișciuc Andrei, fiind investit cu funcție de prevenirea, curmarea și descoperirea infracțiunilor, în scopul de a obține de

la minorii XXXXXși XXXXX XXXXX recunoașterea sustragerii bunurilor materiale din casa cet. Vacula Elena, din s. xxxxx, i-au luat de acasă și de la ore pe minorii respectivi, fără permisiunea și în lipsa părinților, după care, i-au purtat cu automobilul personal prin satul Orac și în preajma satului. Tot atunci, cu consimțământul expres și tacit al colegului Andrei Grișciuc, cet. Veaceslav Vasilcov i-a încătușat pe minori, i-a amenințat cu aplicarea forței fizice și chiar a aplicat lui XXXXXo lovitură cu palma în regiunea feții. Ulterior, în timp ce se aflau în fâșia forestieră din preajma satului Cneazevca, cet. Veaceslav Vasilcov, cu consimțământul expres și tacit al șefului de post Andrei Grișciuc, la încătușat pe minorul XXXXXde un copac și l-a ținut în așa poziție circa 20-30 minute, acțiuni care în cumul cu cele îndeplinite anterior au cauzat victimelor dureri fizice și psihice puternice.

Iar, **Grișciuc Andrei** activând în funcția de șef de post, ofițer superior de sector al postului de poliție Cneazevca al sectorului de poliție nr.3 (Sărăteni) al Inspectoratului de Poliție Leova, fiind numit în această funcție prin Ordinul nr.xxxxx din 19.09.2014 și fiind, astfel, conform art. 123 alin.(2) din Codul penal persoană publică, contrar prevederilor art.3 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, adoptată la Roma la 04.11.1950, în vigoare pentru Republica Moldova de la 12.09.1997; art.24 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29.07.1994; art. 10 alin. (1), alin.(3), art. 11 alin.(8) și (9) din Codul de procedură penală, art.(4), art. 18, art.26 alin.(1) lit. a), art.28 alin.(1) lit. g), art.35 alin.(1) din Legea nr.320 din 27.12.2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului; art.4 alin.(1), art.5 alin.(1), art.6 alin.(1) și art.7 din Legea nr.218 din 19.10.2012 privind modul de aplicare a forței fizice, mijloacelor speciale și a armelor de foc, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale de către colaboratorii organelor de interne și militarii trupelor de carabinieri ale Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 1275-XII din 15.02.1993, Regulile de aplicare a mijloacelor speciale și a armelor de foc, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr.474 din 19.06.2014 care-l obligau să-și desfășoare activitatea exclusiv în baza și pentru executarea legii, în interesul persoanei, al comunității și în sprijinul instituțiilor statului, pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale și demnității umane, prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului, în Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, în conformitate cu principiile legalității, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, imparțialității și nediscriminării, să nu aplice, să nu încurajeze și nu tolereze tortura, tratamentul inuman sau degradant, să nu maltrateze pe nimeni fizic sau psihic, să nu aplice acțiuni sau metode care creează pericol pentru viața și sănătatea omului, să aplice forța fizică și mijloacele speciale doar în strictă conformitate cu legea și în cazul în care metodele nonviolente nu asigură îndeplinirea atribuțiilor Poliției, să evite aplicarea forței fizice, pe cât posibil, împotriva minorilor, să apere viața, integritatea corporală, sănătatea și libertatea persoanei, să aibă un comportament demn și respectuos pentru persoane, să nu abuzeze de calitatea oficială și să nu compromită, prin activitatea sa publică, prestigiul funcției sau al autorității din care face parte - în loc de aceasta, intenționat, a comis acte de tortură în următoarele împrejurări, la data de 16.10.2015, în perioada de timp 12:30 - 14.30, el împreună cu ofițerul de investigații al biroului zonal Poliție Criminală al sectorului de poliție nr. 3 (Sărăteni) al Inspectoratului de poliție Leova, Vasilcov Veaceslav, fiind investit cu funcție de prevenirea, curmarea și descoperirea infracțiunilor, în scopul de a obține de la minorii XXXXXși XXXXX XXXXX recunoașterea sustragerii bunurilor materiale din casa cet. Vacula Elena, din s. xxxxx, i-au luat de acasă și de la ore pe minorii respectivi, fără permisiunea și în lipsa părinților și i-au purtat cu automobilul personal al colegului Veaceslav Vasilcov prin satul Orac și în preajma satului.

Tot atunci, cet. Andrei Grișciuc a admis prin consimțământul său expres și tacit ca colegul său Veaceslav Vasilcov să-i încătușeze pe minori, să-i amenințe cu aplicarea forței fizice și chiar să-i aplice lui Xxxxxxo lovitură cu palma în regiunea feții.

Ulterior, în timp ce se aflau în fâșia forestieră din preajma satului Cneazevca, Andrei Grișciuc, a admis prin consimțământul său expres și tacit ca polițistul Veaceslav Vasilcov să-l încătușeze pe minorul Xxxxxx de un copac și să-l țină în așa poziție circa 20-30 minute, acțiuni care în cumul cu cele înfăptuite anterior au cauzat victimelor dureri fizice și psihice puternice.

Instanța de apel a conchis că acțiunile infraționale ale inculpaților au fost probate în totalitate prin probele cercetate în ședința de judecată, și anume prin declarațiile părților vătămate, care au dat o descriere completă și amănunțită a acțiunilor inculpaților, declarații ce au fost confirmate și de martorii audiați.

Instanța de apel a evidențiat că din declarațiile părților vătămate Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx și a martorilor, Xxxxxx Ion, Cebotari Constantin și Epurean Olesea s-a stabilit cu certitudine că Vasilcov Veaceslav a aplicat cătușele minorilor Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, când aceștia se aflau în automobilul lui Vasilcov Veaceslav, faptul că Xxxxxx Xxxxxx a fost legat cu cătușele de copac și a fost ținut în așa condiții mai mult timp, faptul că Xxxxxx Xxxxxx a fost lovit cu palma peste față de către Vasilcov Veaceslav și că ultimul îi amenința cu violență fizică în cazul în care nu recunosc faptul comiterii furtului din casa cet. Vacula.

Tot din declarațiile părților vătămate și a martorilor menționați, s-a constatat că Grișciuc Andrei a fost prezent la toate acțiunile întreprinse de Vasilcov Veaceslav, a acceptat în mod tacit acțiunile acestuia, nu a întreprins nici o măsură și nu a încercat nici într-un mod curmarea lor, ba mai mult a încurajat acțiunile inculpatului Vasilcov în momentul încătușării minorului Xxxxxx de un copac în fâșia forestieră, prin adresarea către Vasilcov a frazei „du-te și-l du că vin și eu”.

Faptul producerii acțiunilor infraționale ale inculpaților față de părțile vătămate minore, s-a mai confirmat și prin starea emoțional-psihică a părților vătămate minore, care potrivit raportului de expertiză psihiatrică – legală ambulatorie nr. 987a – 2015, din 26.11.2015 Xxxxxx prezintă Tulburare de stress posttraumatică, fapt confirmat prin datele anamnestice despre dezvoltarea la el în urma situației psihotraumatizante a unor stări de insomnie, de frică, anxietate, labilitate emoțională, care au necesitat asistența medicală specializată, iar potrivit raportului de expertiză psihiatrică – legală ambulatorie nr. 164a – 2016, din 03.03.2016 Xxxxxx Xxxxxx reprezintă Tulburare de stress posttraumatică, confirmat prin datele anamnestice despre somnul perturbat cu instalare tardivă și treziri frecvente, despre dificultăți de adaptare cu persistența trăsăturilor de caracter, manifestate prin nervozitate, iritabilitate, nereținerere.

Prin urmare instanța de apel a conchis că cumul de probe descrise, indică direct la faptul că inculpații Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei au comis fapta infrațională prevăzută de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal. Or, probele administrate în cadrul urmăririi penale și examinate la cercetarea judecătorească în instanța de fond și în instanța de apel au demonstrat incontestabil că minorul Xxxxxxa fost maltratat de către inculpatul Vasilcov Veaceslav, totodată minorii Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx au fost supuși amenințărilor, aplicarea în privința lor a cătușelor, și amenințați cu maltratare în cazul în care nu vor recunoaște comiterea unui furt, de către inculpatul Vasilcov Veaceslav, iar Grișciuc Andrei a admis și încurajat asemenea acțiuni, prin ce au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 166¹ alin.(4) lit. a), b), c) Cod penal.

La stabilirea pedepsei inculpaților, instanța de apel a ținut cont de criteriile de individualizare a pedepsei, de prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, nerecunoașterea vinei și personalitatea inculpaților - Grișciuc Andrei anterior nu a fost condamnat, iar Vasilcov

Veaceslav a fost anterior condamnat, însă antecedentele penale au fost stinse, la locul de trai inculpații se caracterizează pozitiv, considerând că scopul educativ și preventiv al pedepsei, poate fi atins doar prin aplicarea pedepsei închisorii în limita minimă prevăzută de sancțiunea normei de incriminare, cu aplicarea pedepsei complimentare sub forma privării de a exercita anumite activități în cadrul organelor de drept pe un termen de 10 (zece) ani.

În ce privește solicitarea procurorului de încasare a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor, instanța de apel, instanța de apel operând cu prevederile art. art. 227- 229 Cod procedură penală, a dispus încasarea din contul inculpaților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei a cheltuielilor suportate pentru efectuarea rapoartelor de expertiză psihiatrico-legale ambulatorie nr.987a2015 din 26.11.2015 și nr. 164a-2016 din 03.03.2016 în sumă totală de 2424 lei, deoarece reieșind din materialele cauzei situația lor materială permite acest fapt.

11. Nefiind de acord cu soluția pronunțată de instanța de apel, au declarat recursuri:

11.1. Avocatul *Șcheau Igor* în numele inculpatului Vasilcov Veaceslav, care invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei conform modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Vasilcov Veaceslav să fie achitat din lipsa faptului infracțiunii.

În motivarea recursului, avocatul susține că instanța de apel a admis o serie de abateri grave, care au condiționat examinarea eronată a cauzei penale vizate, precum și soluția condamnării ilegale a inculpatului Vasilcov Veaceslav.

Partea apărării conchide asupra caracterului neîntemeiat și nefondat al cererii de apel a procurorului, invocând că argumentele procurorului contravin normelor de drept procesual-penal și practicii constante a CEDO dar și a Curții Supreme de Justiție, care stabilesc nulitatea actelor procesuale în procesul penal, însă, în condițiile în care în acțiunile inculpatului Vasilcov Veaceslav se atestă lipsa faptului infracțiunii, pledează pentru admiterea cererii de apel, din alte considerente decât cele specificate de procuror.

Recurentul consideră că, instanța de apel ignorând practica CEDO în materia art. 6 par. 1,2 al CEDO, dar și practica Curții Supreme de Justiție, eronat a reținut ca fiind greșită concluzia primei instanțe în partea constatării nulității absolute a ordonanței de punere sub învinuire a inculpatului Vasilcov Veaceslav.

Partea apărării susține că în speță se atestă nulitatea procesuală absolută a ordonanțelor de înaintare a calității de învinuiți lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei din 13.04.2016, care nu poate fi remediată decât prin constatarea nulității procesuale absolute a acestora, conform legii (art. 251 alin. (1) CPP). Respectiv consideră că, prima instanță just a constatat că, ordonanța de pornire a urmăririi penale din 04.11.2015 (Vol. I, f. d. 1) reprezintă o „acuzăție în materie penală”, fiind cert stabilit că anume de la acesta dată, cauză penală, va evolua în scopul probării culpei inculpatului Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal. Din conținutul ordonanței din 04.11.2015, se reține că de către Vasilcov Veaceslav ar fi fost comisă fapta pretinsă de tortură. În ordonanța vizată sunt descrise în mod detaliat aspectele de fapt ale pretinsei acuzații penale, timpul comiterii pretinsei infracțiuni, acțiunile pentru care este acuzat Vasilcov Veaceslav, efectele pretinselor acțiuni. În același sens, de către procurorul emitent este efectuată calificarea juridică a faptelor inculpatului.

Totodată, recurentul invocă nulitatea absolută a rapoartelor de expertiză psihiatrice ambulatorii cât și inadmisibilitatea acestora în calitatea de mijloace de probă, deoarece organul de urmărire penală, a înaintat o „acuzăție în materie penală” lui Vasilcov Veaceslav, fără a asigura participarea acestuia la procesul de dispunere a expertizelor psihiatrice ambulatorii ale celor două

părți vătămate, privându-l practic în totalitate se drepturile procesuale ale acestuia care derivă din calitatea sa de persoană acuzată penal (bănuț).

De asemenea, partea apărării susține că, inadmisibilitatea ca probe a acestor rapoarte de expertiză rezultă și din abaterile foarte grave de la cerințele codului de procedură penală și Protocolului de la Stambul privind documentarea dosarelor de tortură. În cadrul ONU pe data de 09.08.1999 a fost elaborat „Manualul de investigare efectivă și documentare asupra torturii și a altor tratamente crude, inumane sau degradante sau pedepse” (la care și Republica Moldova este parte) reglementând detaliat cerințele vizând investigarea unui caz de tortură și în special cerințele privind documentarea torturii prin probe psihologice.

Astfel, contrar Manualului (pct. 100), nu a fost asigurată audierea cu imprimarea pe bandă sonoră a explicațiilor date de către cele două părți vătămate Xxxxxxși Xxxxxx Xxxxxx, nu este clar care au fost întrebările adresate celor doi și dacă nu au fost exercitate presiuni ori efectuate sugestii pentru ca aceștia să dea careva explicații de învinuire; pentru a putea aprecia veridicitatea acestor declarații dar și oferi experților un material probatoriu complet.

Contrar Manualului (pct. 252, 260, 261, 262, 263, 275, 276, 287, 288) întrebările formulate în ordonanța din 05.11.2015 prin care a fost dispusă expertiza psihiatrico- psihologică nu corespund Protocolului de la Stambul dar nici cerințelor unei investigații corespunzătoare (privind acumularea dovezilor psihologice ale torturii). Totodată, în condițiile în care în comisia de experți nu a făcut parte cel puțin un expert psiholog, au fost încălcate toate celelalte cerințe vizând examinarea psihologică a torturii (interviul inițial, acumularea de acte privind contextul psihologic, expunerea metodelor de analiză psihologică folosite, anexarea de acte confirmative în acest sens etc.);

Contrar Manualului, comisia de experți care a emis raportul de expertiză din 26.11.2015 și 03.03.2016 include doar medici psihiatri (Silvia Gherasim, Maria Lopusanscaia și Veronica Negruță) dar nu medici experți psihologi, pentru a putea vorbi în genere despre acumularea de „dovezi psihologice” ale torturii pretinse.

De asemenea, partea apărării susține că, instanța de apel, examinând superficial probatoriul cauzei penale, contrar art. 101 Cod de procedură penală, fără a ține cont de analiza efectuată de apărare a fiecărei probe din materialele cauzei penale, în mod injust a reținut despre prezența faptului infracțiunii în cazul inculpatului Vasilcov Veaceslav, or în acțiunile inculpatului Vasilcov Veaceslav, lipsește faptul infracțiunii. În speță doar părțile vătămate minore Xxxxxx V. și Xxxxxx A. au oferit declarații cu caracter de încredințare în privința inculpaților, însă declarațiile acestora sunt lovite de numeroase contradicții și contrabătute de declarațiile altor martori.

Deși în rapoartele de expertiza psihiatrică, comisia de experți expun concluzii legate de starea psihiatrică a părților vătămate Xxxxxx V. și Xxxxxx A., totuși experții vizați nu pot formula concluzii privind latura psihologică, care exced esențial competența acestora expusă de lege și nomenclatorul expertizelor judiciare - fapt ce denotă și faptul ca la compartimentul psihologic, la materialele cauzei penale nu există probe care ar demonstra, dincolo de orice dubiu rezonabil, existența unei stări psihologice în corespundere cu alegațiile celor două părți vătămate.

Martorii Carabadjac P. și Pantelei M., infirmă expunerile făcute de cei doi minori și neagă faptul că părțile vătămate ar fi fost plânse, vizual-maltratate la data audierii lor de către inculpați, speriați, aceștia salutându-se binevoitori cu martorii Carabadjac P. Mai mult decât atât, martorii vizați confirmă tonul calm și normal în care au fost audiați martorii minori și lipsa de presiuni psihologice din partea inculpaților în privința acestora.

Prin urmare, recurentul consideră că, versiunea maltratării celor doi minori de inculpați este una extrem de necredibilă, în contextul în care, la etapele anterioare ale procesului contravențional vizat în speță, deja unul dintre cei doi minori, a recunoscut cert, în prezența pedagogului, comiterea faptei de sustragere vizată în speță, ceea ce lipsește de orice rațiune maltratarea minorilor în scopul „recunoașterii” vinovăției pentru pretinsa sustragere.

Careva leziuni pe corpul celor doi martori minori, care ar corespunde declarațiilor acestora (prezența urmelor de cătușe, urmelor de lovituri) nu se atestă în speță și nici nu au fost efectuate acțiuni procesuale pentru identificare de astfel de probe (art. 97 CPP), ceea ce dovedește caracterul neobiectiv al declarațiilor celor doi martori.

Instanța de apel a ignorat rigorile art. 147 alin. (1¹) Cod de procedură penală, deoarece în prezenta cauză, efectuarea expertizei judiciare complexe, cu operarea examinării medico-legale, psihologice și după caz, a altor forme de examinare, este obligatorie, iar încheierea Judecătoriei Leova din 30.03.2017 privind numirea expertizei psihologice nu a fost executată, în genere.

La fel invocă că, expunerile legate de timpul comiterii infracțiunii pretinse (16.10.2015, aproximativ ora 14:00-15:00) nu corespunde cu cele expuse în ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriu (16.10.2015, aproximativ ora 12:30) fapt care denotă caracterul nefondat al învinuirii vizate și implicit lipsa faptului infracțiunii în acțiunile celor doi inculpați.

Concomitent, partea apărării susține că instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor apărării, nu a apreciat în nici un mod argumentele de fapt și de drept expuse astfel, s-a rezumat doar în plagierea efectivă a conținutului sentinței primei instanțe - ceea ce dovedește clar faptul că în linii generale instanța de apel a lăsat fără soluționare atât argumentele din cererea de apel cât și argumentele apărării prezentate în ședința instanței de apel, ceea ce este o gravă și evidentă încălcare a rigorilor procedurii penale și art. 6 al CEDO.

În pledoariile expuse în fața instanței de apel, anexate în scris la materialele cauzei penale, apărarea s-a referit la probe concrete, argumentând detaliat, cu trimiterea la acestea despre lipsa faptului infracțiunii pentru care este judecat penal Vasilcov Veaceslav, a invocat despre mai multe dubii în probatoriul cauzei penale care urmau a fi apreciate în interesele acestui inculpat, a invocat despre impertinența și chiar inadmisibilitatea unor mijloace de probă din dosar, despre existența abaterilor de procedură care prin prisma art. 251 CPP viciază însuși sesizarea instanței de judecată - nici unul dintre aceste argumente nu au fost examinate și apreciate de instanța de apel.

Mai mult decât atât, instanța de apel doar a trecut în revistă probatoriul din rechizitoriu și a enumerat declarațiile făcute de părțile vătămate și martori, însă a omis a efectua o analiză amănunțită a probatoriului prin prima argumentelor de fapt și de drept ale cererii de apel - ceea ce echivalează de facto cu nesoluționarea apelului.

11.2. Avocatul *Popa Xxxxxx* cu inculpatului *Vasilcov Veaceslav* invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. pct.6), 11), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului declarat recurentul invocă că, la caz este evidentă încălcarea prevederilor art.63, 64 Cod de procedură penală, întrucât organul de urmărire penală a înaintat învinuirea lui Vasilcov Veaceslav în afara termenului legal de 3 luni.

Recurentul susține că prin ordonanța de pornire a urmăririi penale, precum și prin efectuarea acțiunilor procesuale care-1 vizau pe Vasilcov Veaceslav și despre efectuarea cărora nu a fost informat, se exclude apariția suspiciunilor față de alte persoane decât inculpatul, iar activitatea desfășurată de organul de urmărire penală a fost orientată exclusiv spre acumularea probelor în vederea confirmării vinovăției lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei în comiterea

infracțiunii, ceea ce la caz indică asupra existenței repercusiunilor importante pentru situația inculpatului, termen care în ultimă instanță ar putea fi calculat de la data de 05 noiembrie 2015, data dispunerii efectuării expertiză psihiatrico - legală în privința minorului Xxxxxx Xxxxxx.

Menționează că, modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț stabilite de art. 63 alin.(1) Cod de procedură penală sunt reglementate în mod limitativ, iar problema abordată, își găsește soluția în cuprinsul alin.(1¹) din același articol, care prevede că ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț și informația despre drepturile prevăzute la art. 64 se aduc la cunoștință în decurs de 5 zile [...] din momentul de începere a primei acțiuni procedurale efectuate în raport cu acesta. Din materialele cauzei rezultă, că în raport cu inculpatul au fost efectuate mai multe acțiuni procedurale, care ar putea fi calificate ca repercusiuni importante pentru situația persoanei, atât sub aspectul unei „acuzății în materie penală”, în sensul art. 6 § 1 din Convenție, cât și sub aspectul dispozițiilor articolului 63 alin.(1¹) Cod de procedură penală.

Analizând circumstanțele cauzei, în raport cu normele relevante, se constată că practic toate acțiunile procesuale efectuate până la data de 13 aprilie 2016, în condițiile în care urmărirea penală a fost pornită la data de 04 noiembrie 2015, au fost efectuate fără participarea lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei, care nu au fost notificați despre dispunerea expertizelor judiciare, precum și informat despre rapoartele de expertiză judiciară întocmite în cadrul respectivei cauze penale.

Toate aceste acte și acțiuni procesuale, denotă în afara oricărui dubiu rezonabil că organul de urmărire penală i-a atribuit calitatea de bănuț lui Vasilcov Veaceslav din momentul pornirii urmăririi penale, data de 04 noiembrie 2015, în această ordonanță fiind expusă fapta infracțională ca pe o faptă deja constatată și săvârșită de o persoană concretă, este efectuată calificarea juridico-penală a acestei fapte, și dincolo de orice dubiu indică că persoana concretă este urmărită penal pentru această faptă, iar acțiunile de urmărire penală au fost îndreptate spre acumularea probelor de vinovăție anume a persoanei concretizate în ordonanță, la caz Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei, și nu a altor persoane.

Prin urmare, actele de urmărire penală îndeplinite de organul de urmărire penală (procuror) în perioada de după 04 februarie 2016 sunt lovite de nulitate nu atât în temeiul prevederilor art. 251 Cod de procedură penală, cât în temeiul faptului că sunt contrare principiului de drept aplicat în jurisprudența națională și internațională - dreptul de a nu fi judecat sau pedepsit de două ori.

Împrejurările vizate arată că acuzatorul de stat a omis să înainteze învinuirea lui Vasilcov Veaceslav în cadrul termenului maxim admis de lege pentru aceasta, adică în termenul de 3 luni de zile, de la momentul în care acesta de facto a obținut calitatea de bănuț (acuzat) în procesul penal, astfel că omiterea acestui termen determină nulitatea actului de punere sub învinuire, or, în conformitate cu prevederile art. 230 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, termene în procesul penal sunt intervale de timp în cadrul cărora sau după expirarea cărora pot fi efectuate acțiuni procesuale conform prevederilor prezentului cod. în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

În pofida faptului că instanța de apel a preluat fără rezerve concluzia din decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2020, recurentul menționează că potrivit art.43 alin.(1) din Legea cu privire la organizarea judecătorească nr. 514 din 06.07.1995, Curtea Supremă de Justiție este instanța judecătorească supremă, care asigură aplicarea corectă și unitară a legilor de către toate instanțele judecătorești.

Mai mult decât atât, motivarea deciziei Curții de Apel Comrat din 28 februarie 2022 și deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2020, contravine deciziei Plenului Colegiului penal din 22 februarie 2019 (dosar 4-1 ril-2/2019), emis urmare a examinării recursului în interesul legii privind aplicarea neunitară a prevederilor art.63 din Codul de procedură penală, și care, reieșind din prevederile art. 7 alin.(9) din Codul de procedură penală, sânt obligatorii pentru instanțele de judecată în măsura în care situația de fapt și de drept pe cauză rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Prin urmare, cu referire la jurisprudența Curții Supreme de Justiție invocată, avându-se în vedere decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14.03.2018, emisă în cauza penală nr.lra-230/2018 (Guboglo Ivan), decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 06.06.2017, emisă în cauza penală nr.lra-735/2017 (Paslari Piotr), decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 28.06.2017, emisă în cauza penală nr. lra- 880/2017 (Brăileanu Xxxxxx), unele din decizii fiind anexate la materialele cauzei penale, se constată că emițând decizia, Curtea de Apel Comrat, a respins în mod formal și simplist alegațiile apărării referitor la atribuirea calității de bănuît lui Vasilcov Veaceslav prin ordonanța privind începerea urmăririi penale din 04.11.2015.

Instanța de apel nici nu a încercat să stabilească care ar fi deosebirile dintre chestiunea referitoare la atribuirea calității de bănuît lui Vasilcov Veaceslav în raport cu deciziile definitive și irevocabile ale Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție emise pe cauze similare.

La caz, se constată că problema privind atribuirea calității de bănuît lui Vasilcov Veaceslav, din momentul pornirii urmăririi penale, este identică cu cea soluționată prin deciziile definitive și irevocabile a Curții Supreme de Justiție, și anume: decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 14.03.2018, emisă în cauza penală nr.lra-230/2018 (Guboglo Ivan), decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 06.06.2017, emisă în cauza penală nr.lra-735/2017 (Paslari Piotr), decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 28.06.2017, emisă în cauza penală nr.lra-880/2017 (Brăileanu Xxxxxx).

Deciziile enunțate în raport cu decizia Curții de Apel Comrat din 28 februarie 2022 și decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2020 indică la o abordare divergentă a instanțelor interne în ceea ce privește interpretarea condițiilor prevăzute de lege privind atribuirea calității de bănuît în temeiul ordonanței privind pornirea urmăririi penale situațiilor factuale similare, ceea ce duce la o incertitudine judiciară în soluționarea unor chestiuni similare.

Concomitent recurentul susține că, însăși procedura examinării în ordine de apel a cauzei penale de învinuire a lui Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei a fost viciată, pe motivul nesemnării proceselor - verbale ale ședințelor de judecată din 13 octombrie 2020 f.d.201 - 202, Vol. III), 11 ianuarie 2021 (f.d.230, Vol. III), 08 februarie 2021 (f.d.23 - 24, Vol. IV), 24 februarie 2021 (f.d.35 - 36, Vol. IV), 23 martie 2021 (f.d.78 - 79, Vol. IV), 13 mai 2021 (f.d.91 - 92, Vol. IV), 19 octombrie 2021 (f.d.119 - 120, Vol. IV), 30 noiembrie 2021 (f.d.156 - 158, Vol. IV), 28 februarie 2022 (f. d. 168, Vol. IV), de către președintele ședinței și greșier. Respectiv consideră că, procesele - verbale în cadrul judecării cauzei în instanța de apel, Curtea de Apel Comrat au fost întocmite în mod neglijent, contrar prevederilor 366 și 413 din Codul de procedură penală, ceea ce face imposibil de a stabili legalitatea verificării probelor verificate în cadrul ședinței instanței de apel și reținute ulterior în decizia instanței de apel.

Subsecvent, menționează că pe marginea omisiunilor admise la întocmirea proceselor - verbale a ședințelor de judecată au fost depuse obiecții, în conformitate cu prevederile art.336 din Codul de procedură penală și reieșind din faptul că din data de 24.03.2022, inculpatul

Vasilcov Veaceslav se deține în Instituția penitenciară nr.2, or. Lipcani, și corespunzător nu a dispus de posibilitatea de participa la pronunțarea deciziei integrale, la fel cum nu a fost notificat despre întocmirea și semnarea proceselor - verbale a ședințelor de judecată.

La fel, reieșind din dispozitivul deciziei Curții de Apel Comrat din 28 februarie 2022, se constată că acesta este expus în mod confuz și divergent: *Se admite apelul* declarat de procurorul în procuratura Leova, Valentina Grigoraș. *Se casează integral* sentința Judecătorei Cimișlia sediul Central din Leova din 27 februarie 2018 în cauza penală privind acuzarea lui Vasilcov Veaceslav Ion și Grișciuc Andrei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.166¹ alin.(4) lit. a), b), c) Cod penal și pronunță o nouă hotărâre în această parte prin care...”

În aceste condiții nu este clar dacă noua hotărâre a fost pronunțată potrivit modului stabilit pentru prima instanță, așa cum prevede art.415 alin.(2) din Codul de procedură penală. La fel nu este clară partea în care a fost pronunțată nouă hotărâre, în condițiile în care sentința primei instanțe a fost casată integral.

Cu referire la probele cercetate în cadrul examinării cauzei în ordine de apel, se constată că instanța de apel, reluând cercetarea judecătorească în conformitate cu prevederile art.414 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală, a cercetat probele propuse de partea acuzării, în continuare enumerând-le, fără a le aprecia din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor

În același timp, se constată că potrivit procesului - verbal al ședinței de judecată pe cauza penală în procedura de apel din 19 octombrie 2021 - nesemnă nici de către greșier și nici de către președintele instanței, în cadrul ședinței de judecată din data respectivă au fost verificate inițial probele propuse de partea apărării, și ulterior cele propuse de către partea apărării, și anume de către apărătorul Șcheau Igor, susținute de apărătorul Grecu Ion.

La caz, se constată că instanța de apel și-a întemeiat concluziile în exclusivitate pe probele propuse de către partea acuzării, fiind omise astfel probele propuse spre cercetare de către partea apărării. Or, potrivit procesului - verbal al ședinței din 19 octombrie 2021, atestă că apărătorul Igor Șcheau a solicitat examinarea suplimentară a probelor, demersul fiind admis la începutul cercetării judecătorești, însă instanța de apel, continuă și trece din nou la examinarea probelor părții acuzării (f.d.119 - 120, Vol. IV).

Subsecvent, se constată că instanța de apel a lăsat fără apreciere probele cercetate în cadrul ședințelor de judecată, și anume: nu a fost dată apreciere extrasului din Registrul de Stat al Populației nr.389051414 din 29.01.2016, eliberat pe numele lui Vasilcov Veaceslav, cu numărul de identitate 0980304238764, a. n. 05.08.1974 (f. d. 88, Vol. I) și materialelor privind reprezentarea părților vătămate minore Xxxxxxși Xxxxxx Xxxxxx în cadrul ședințelor instanței de apel (f. d. 99-105, Vol. III).

Cu referire la probele materiale cercetate și verificate în instanța de apel, consideră că acestea urmau a fi desfășurate în raport cu materialele cauzei, deoarece în condițiile în care partea apărării s-a referit, în mod concret, argumentat, la fiecare probă, instanța de apel a omis să dea un răspuns, operând în acest sens cu constatările vagi și lipsite de conținut ale instanței de fond.

11.3. Avocatul Rusu Serghei în numele inculpatului Grișciuc Andrei invocând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. pct.6), 11), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea integrală a deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei conform modului stabilit pentru prima instanță, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Grișciuc Andrei să fie achitat din lipsa faptului infracțiunii. În cazul în care erorile judiciare nu vor putea fi remediate, dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului declarat, avocatul a invocat că, este absolut eronată poziția instanței de apel în partea ce vizează interpretarea restrictivă și tendențioasă a prevederilor alin.(1) al art.63 cod de procedură penală.

Susține că data la care Grișciuc Andrei și Vasilcov Veaceslav au obținut calitatea de bănuیت este data emiterii în privința acestora Ordonanței privind pornirea urmării penale - 04.11.2015, calitatea de bănuیت urmând să expire la 04.02.2016 prin adoptarea unei soluții de scoatere de sub urmărire penală sau de înaintarea Ordonanței de recunoaștere în calitate de învinuit. Astfel, ulterioara recunoaștere în calitate de învinuit în privința inculpaților ce s-a realizat prin Ordonanța din 13 aprilie 2016 este lovită de nulitate absolută, or, la 04.02.2016 calitatea de bănuیت în privința inculpaților a încetat de drept.

Acest aspect, duce la nulitatea ordonanței din 13 aprilie 2016 și la nulitatea rechizitoriului întocmit la 12.05.2016 (*f. d. Vol. 1129-140*) în sensul prevederilor art.251 alin.(2) CPP, eroare ce afectează și decizia Curții de apel Comrat contestată.

Recurentul consideră că este lipsit de logică argumentul invocat de către acuzatorul de stat și susținut de instanță privind neinvocarea de către apărare a încălcării termenului de menținere în calitate de bănuیت fapt care vine în contradicție cu materialele cauzei și anume demersul din 04.07.2016 (V. 1, f. d. 178-182) - prin care se solicită încetarea procesului penal la caz, datorită încălcării prevederilor art. 63 CPP privind termenul maxim de menținere în calitate de bănuیت a lui Vasilcov V.

În acest context, cauza penală a fost instrumentată cu grave abateri de la prevederile procesual penale, respectiv potrivit art.94, 251 CPP, duc la nulitatea absolută a probelor. Organul de urmărire penală nu și-a îndeplinit sarcinile fapt ce a dus la neatingerea scopurilor procesului penal de a fi stabilite toate circumstanțele cauzei penale.

La fel, instanța nu a tratat în nici un mod admisibilitatea raportului de expertiză: nr.164a-2016 din 18.03.2016 (f. d. 60 Vol. I) în privința părții vătămate minore XXXXXX XXXXXX în care se indică că, temeiul efectuării Expertizei este Ordonanța pentru dispunerea efectuării expertizei psihologico-psihiatrice a Procurorului în Procuratura r-nului Leova, Valentina Grigoraș (f. d. 59-60 Vol. I), efectuat în lipsa unui expert psiholog, cu toate că Ordonatorul a ordonat anume și expertiză psihologică, întrebările fiind formulate în sensul în care experții să răspundă complex pe marginea cauzei, pe cale de consecință experții psihiatri participanți au emis concluzii care exced competența acestora.

La caz, expertiza administrată la etapa urmăririi penale denotă că experții au efectuat altă expertiză decât cea dispusă de ordonator. Astfel, se atestă, că instanțele de judecată, în special instanța de apel, care avea obligația să asigure un control jurisdicțional efectiv, nu și-au realizat atribuțiile, cel puțin, în partea ce ține de respectarea criteriilor ce asigură echitatea procesului penal, descrise la & 50 din HCC nr. 2 din 23.01.2020, cum ar fi aspectele legate de „calitatea probelor”, „ponderarea probelor”. În esență, viciile fundamentale enunțate se datorează erorilor grave de fapt generate de „denaturarea probelor” {& 65, HCC nr. 2 din 23.01.2020}, iar în consecință, lansarea unor concluzii eronate asupra realității (& 61 din HCC nr. 2 din 23.01.2020).

Circumstanțele invocate supra denotă că instanța de apel urma să declare inadmisibilitatea raportului de expertiză, acesta fiind de fapt unica probă în materie de a determina existența sau lipsa elementelor componente de infracțiune incriminată inculpaților.

Astfel, Raportul de expertiză nu urma a fi admis în calitate de probă reieșind din prevederile art.2 a Legii nr.68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului,- expertul judiciar este persoana calificată și abilitată inclusă în Registrul de stat al experților judiciari.

Recurentul susține că, rechizitoriul a fost întocmit în afara termenului de urmărire penală. În acest sens, susține că prin Ordonanța din 04.04.2016 (f.d.6 Vol. I) s-a prelungit termenul de urmărire penală până la 04.05.2016. După expirarea acestui termen însă, în lipsa unei alte ordonanțe de prelungire a termenului de urmărire penală procurorul întocmește la 12.05.2016, rechizitoriul (*a se vedea fd.137 vol. I.*)

Totodată, recurentul menționează că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, or, în cadrul judecării cauzei în instanța de apel apărarea a invocat pe lângă argumentele legate de încălcarea prevederilor art. 63 alin.(2) pct.3) CPP de către organul de urmărire penală și: nulitatea absolută a rapoartelor de expertiză psihiatrică ambulatorie cât și inadmisibilitatea acestora în calitatea de mijloace de probă în procesul penal; divergențele dintre declarațiile părților vătămate și a martorilor, precum și schimbarea acestor declarații de către părțile vătămate care inițial recunoșteau sustragerea sticlei de vin, ulterior doar unul recunoștea; declarațiile martorului Pantelei Maria (*V. I, f. d. 217-218*); declarațiile martorului Carabadjac Tudor (*V. I, f. d. 220, 221*).

La fel, recurentul susține că, instanța de apel nu a audiat în cadrul judecării cauzei în apel un șir de martori audiați în prima instanță, declarațiilor acestora doar fiindu-le dată citire în instanța de judecată, încălcând astfel prevederile art.414 alin.(6) din CPP, potrivit cărora instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal, fapt care constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil prin prisma art.6 par. 1 CEDO

Atât sentința cât și decizia instanței de apel sunt nemotivate și neîntemeiate, fiind afectate de vicii fundamentale și bazate pe erori grave de fapt și de drept, lipsa elementelor componentei infracțiunii în acțiunile condamnaților fiind evidentă.

Aceste fapte se confirmă prin următoarele acțiuni constatate în prezenta cauză: declarațiile martorului Pantelei Maria (*V.I, f. d. 217-218*), declarațiile martorului Carabadjac Tudor (*V. I, f. d. 220, 221*), precum și a faptului că părțile vătămate până la incidentul examinat au recunoscut de câteva ori sustragerea sticlei de vin, în acest sens este absurd să fie aplicată tortura pentru a recunoaște vina în condițiile în care deja la momentul întocmirii proceselor-verbale în incinta școlii, vina era recunoscută.

12. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1), pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul *Crijanovschi Xxxxxx* a depus referință asupra recursurilor declarate, pledând pentru inadmisibilitatea acestora ca vădit neîntemeiate.

13. Judecând recursurile declarate în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, completul de judecată consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform prevederilor Legii nr. 246 din 31.07.2023 în vigoare din 01 septembrie 2023, pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție), art. XI alin. (3), *recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.*

Totodată, din textul legii menționate, rezultă că procedura de judecare a recursurilor depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a acestei legi, urmează să fie efectuată conform noilor modificări introduse în prevederile Codului de procedură penală, în vigoare din 01 septembrie 2023.

Potrivit prevederilor art. 433 alin. (1) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), dacă este considerat admisibil, un complet

din 3 judecători examinează recursul în fond.

Examinând admisibilitatea prezentei cauze, completul de judecată a constatat admisibilele recursurile declarate și a dispus verificarea legalității hotărârii atacate prin prisma temeiurilor invocate de către recurenți.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, (în redacția Legii nr. 246 din 31.07.2023, în vigoare din 01 septembrie 2023), judecând recursul instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Astfel, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.

În ce privește *chestiunile de drept* pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile nominalizate supra, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Din conținutul recursului se constată invocarea temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 11) și 16) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când:

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii;

11) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.

Verificând criticele expuse de recurenți, în raport cu lucrările cauzei, instanța de recurs constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție judecând cauza în ordine de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv și a adoptat o soluție care conține concluzii contradictorii în raport cu circumstanțele de fapt stabilite la caz. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate concluzii neargumentate, ieșind în evidență nerespectarea întocmai a cerinței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

În speță se constată faptul că, Veaceslav Ion și Grișciuc Andrei au fost învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal.

Prin sentință procesul penal în privința lui *Vasilcov Veaceslav* și *Grișciuc Andrei* învinuiți în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal, a fost încetat din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

La rândul său, instanța de apel a admis apelul procurorului, a casat total sentința și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care:

Vasilcov Veaceslav a fost recunoscut și condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal la **8** ani, închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de **10** ani.

Totodată, *Grișciuc Andrei* a fost recunoscut și condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal la **8** ani, închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în organele Ministerului Afacerilor Interne pe un termen de **10** ani.

La acest capitol, instanța de recurs notează că în conformitate cu prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, sau cercetează suplimentar probele administrate în instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și poate administra, la cererea părților, orice probe noi pe care le consideră necesare, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Tot în acest context, instanța de recurs evidențiază că instanța de apel la etapa judecării cauzei în ordine de apel, fiind investită inclusiv cu atribuții de a judeca fondul cauzei, adică de cercetare nemijlocită a probelor urmează să țină cont inclusiv și de prevederilor art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora: „*judecând apelul declarat împotriva sentinței de achitare, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare fără audierea învinuitului prezent, precum și a martorilor acuzării solicitați de părți. Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorii, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului*”.

Astfel, din analiza materialelor cauzei se constată faptul că, în cadrul ședințelor de judecată din 08 februarie 2021, (f. d. 23, Vol. IV), partea apărării a intervenit în fața instanței de apel cu demers prin care a solicitat reluarea cercetării judecătorești, în special audierea repetată a părților vătămate *Xxxxxx Xxxxxx* și *Xxxxxx Xxxxxx*, întrucât prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 27 februarie 2018, s-a dispus efectuarea expertizei psihologice în privința părților vătămate care a rămas neexecutată. Fiind dispusă aducerea silită a părților vătămate, procurorul a prezentat instanței informația precum că, nu a putut asigura prezența părții vătămate

Xxxxxx Xxxxxx, din motiv că a părăsit hotarele Republicii Moldova, prezentând în acest sens informații extrase din baza de date ACCES (f. d.27-33, IV).

În continuare, instanța de apel, reținând calificarea din rechizitoriu, a dispus cercetarea probelor, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, audiind în condiții de nemijlocire doar partea vătămată Xxxxxx Xxxxxx (f.d. 77 vol. IV), inculpații Vasilcov Veaceslav (f.d. 118 vol. IV) și Grișciuc Andrei (f. d. 127 vol.IV) dispunând apoi examinarea probelor și înscrisurilor din materialele cauzei cercetate de către prima instanță.

Prin urmare se atestă că, instanța de apel și-a format concluzia de vinovăție a inculpaților, reținând calificarea din rechizitoriu, bazându-și decizia de condamnare exclusiv pe probele cercetate doar de către prima instanță, printre care sunt declarațiile din ședința instanței de fond a părții vătămate minore Xxxxxx Vasile (f. d. 205-207, 212, vol. I), inclusiv declarațiile martorilor acuzării: Pantelei Maria (f. d. 217-218, vol. I), Carabadjac Tudor (f. d. 220-221, vol. I); Cebotari Constantin Gheorghe (f.d.223-224, vol. I); Epurean Olesea Ion (f. d. 226, vol. I) Xxxxxx Ion Vasile (f. d. 228-229, vol. I); Cazacu Igor (f.d.262-264, vol. I).

În asemenea circumstanțe se constată că, instanța de apel nu a ținut cont de prevederile art.415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, care stipulează expres despre necesitatea audierii din nou a martorilor, declarațiile cărora constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

Deși, la prima vedere dispozițiile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală reglementează activitatea instanței de apel după o sentință de achitare, instanța de recurs evidențiază în acest aspect practica judiciară a CtEDO, care în cauza Dubalari v. Republica Moldova, hotărârea din 14.12.2021, a constatat încălcarea art. 6 § 1 din Convenție, unde a avut loc condamnarea reclamantului fără reaudierea martorilor, după ce procesul în privința acestuia fusese încetat de către prima instanță.

În cauza menționată, Curtea a notat că: „având în vedere circumstanțele cauzei și materialele dosarului, Curtea nu a fost convinsă că chestiunile care trebuiau stabilite de către Curtea de Apel, atunci când l-a condamnat pe reclamant, și prin aceasta, a anulat sentința primei instanțe prin care cauza penală fusese încetată, puteau fi examinate în conformitate cu exigențele procesului echitabil fără o apreciere directă a declarațiilor date de martori și fără acordarea posibilității reclamantului de a se apăra în persoană.

Prin urmare, Curtea a constatat că a fost încălcat articolul 6 § 1 din Convenție.

Principiile generale privind caracterul echitabil al procedurilor penale în apel, după achitarea reclamantului de către prima instanță, au fost rezumate în cauza Dan v. Moldova (nr. 8999/07, § 30, 5 iulie 2011); Covalenco v. Republica Moldova (nr. 72164/14, §§ 19-24, 16 iunie 2020) și Dan v. Republica Moldova (nr. 2) (nr. 57575/14, §§ 47-56, 10 noiembrie 2020)”.

Astfel, din constatările Înaltei Curți, se conchide că nu doar în cauzele cu sentințe de achitare, dar și în cauzele cu sentințe de încetarea procesului, instanța de apel urmează să audieze din nou martorii doar în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului cu acordarea posibilității inculpatului de a se apăra în persoană.

Prin urmare se constată că, menținerea deciziei instanței de apel, poate afecta dreptul inculpaților Vasilcov Veaceslav și Grișciuc Andrei la un proces echitabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenție, întrucât prima instanță a încetat procesul penal în privința inculpaților, iar instanța de apel la rândul său i-a condamnat în baza art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal, agravându-le situația, fără a cerceta nemijlocit probele pe care și-a întemeiat soluția de condamnare și anume declarațiile părții vătămate Xxxxxx Xxxxxx și martorilor acuzării Pantelei Maria, Carabadjac

Tudor, Cebotari Constantin, Iepurean Olesea, Xxxxxx Ion, care constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpaților *Vasilcov Veaceslav* și *Grișciuc Andrei*, cu acordarea posibilității de a se apăra în persoană.

În opinia instanței de recurs, situația descrisă nu poate fi corectată în recurs, fiind constatată o încălcare admisă de către instanța de apel a prevederilor art. art. 394 și 395 Cod de procedură penală, or, conform art. 419 Cod de procedură penală - *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător*, prin urmare constatându-se faptul că instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, afectând soluția emisă, fapt care constituie temei de casare prescris la art. 427 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs menționează că decizia atacată prezintă deficiențe sub aspectul procedural, instanța de apel efectuând cercetarea probelor administrate în prima instanță fără a efectua o cercetare nemijlocită ce i-ar permite aprecierea proprie a probei cu martorii administrate în cauza penală, or, având dreptul să reformeze sentința atacată, instanța de apel s-a limitat doar la constatarea faptului că probele sunt pertinente și concludente, și dovedesc vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 166¹ alin. (4) lit. a), b), c) Cod penal.

Totodată, instanța de recurs relevă că sunt întemeiate și argumentele recurențelor, referitoare la faptul că reaprecierea probelor de către instanța de apel are un caracter defectuos, or, se constată o expunere unilaterală și nemotivată asupra ansamblului de probe administrate în cadrul judecării cauzei, lipsind totodată analiza temeiurilor invocate de părți prin prisma admiterii sau respingerii acestora, evitându-se expunerea motivată și suficientă asupra circumstanțelor pe care instanța de apel le-a pus la baza adoptării soluției pronunțate.

Instanța de apel s-a redus doar la argumentul că, deși inculpații *Vasilcov Veaceslav* și *Grișciuc Andrei* și-au negat vinovăția în cele incriminate, vinovăția lor și-a găsit confirmare prin probatoriul administrat la caz, căruia în fapt instanța de apel nu i-a dat aprecierea corespunzătoare.

În acest context, decizia instanței de apel, care urma a fi pronunțată în cadrul continuării procesului de judecată în condițiile art. 413, 414 Cod de procedură penală, este una incompletă sub aspectul motivării, pentru a fi apreciată în final ca fiind pronunțată în urma examinării obiective și multilaterale a cauzei.

În contextul rigorilor prevăzute de art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă motivele adoptării soluției date, însă instanța de apel nu și-a motivat soluția suficient de clar, or, se atestă utilizarea formulărilor generale, fără a fi elucidate toate circumstanțele esențiale ale cauzei și a oferi aprecierea concretă a fiecărei probe în parte conform art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală.

Relevant este de specificat în acest context că, hotărârea instanței de apel, potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă, printre altele, temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date, la caz nefiind respectate în deplină măsură aceste prevederi legale.

Totodată, constatările ne concrete ale instanței de apel în textul deciziei, privind înlăturarea unor versiuni ale apărării despre insuficiența probelor în dovedirea culpei inculpaților, trezesc mai multe semne de întrebare decât clarifică starea de fapt și de drept.

De asemenea, decizia instanței de apel conține constatări și concluzii neargumentate privind respingerea versiunilor și argumentelor apărării, astfel lipsind expunerea instanței de apel asupra faptului de ce acestea sunt admise sau respinse, eventual, pentru a se contura concluzia de

o analiză amplă a probelor examinate și a fi posibil incontestabil de a conchide că soluția adoptată este una justificată.

Mai mult ca atât, deși respectiva cauză penală a fost judecată după decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 30 iunie 2020, unde instanța de recurs a menționat că: *„instanța de apel are obligația să înlătore erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel și recurs, și în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală”*, la rejudecarea cauzei, instanța de apel a casat total sentința și a o pronunțat o nouă hotărâre, însă a abordat insuficient indicațiile instanței de recurs, deși prevederile art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, stipulează clar că: *„pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului”*.

Prin urmare, reieșind din faptul neschimbării situației faptice la momentul rejudecării cauzei, se atestă că instanța de apel a neglijat indicațiile specificate de către instanța de recurs, repetând practic erorile efectuate anterior de către instanța de apel la judecarea prezentei cauze penale, motiv pentru care se impune soluția admiterii recursului declarat, casării totale a deciziei contestate și dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În acest context, instanța de recurs evidențiază că, la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de dispozițiile art.436 Cod de procedură penală ce reglementează procedura de rejudecare, să țină cont de indicațiile expuse în deciziile instanței de recurs din 26 februarie 2019, 30 iunie 2020, 28 martie 2024, și în strictă conformitate cu prevederile Legii penale și procesual penale să înlătore erorile ce au servit temei de casare de deciziilor instanței de apel, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să verifice și să aprecieze nemijlocit probele administrate cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, și în baza constatărilor, cu respectarea cerințelor art. art. 414, 415 Cod de procedură penală, ținând cont de motivele casării deciziei atacate precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

13.2. Instanța de recurs dispune rejudecarea cauzei la Curtea de Apel Cahul pe motiv că, în cadrul Curții de Apel Comrat activează doar patru judecători, dintre care patru judecători sunt incompatibili de a judeca prezenta cauza penală în ordine de apel, întrucât anterior au participat la examinarea prezentei cauze (*deciziile Curții de Apel Comrat din 05 iunie 2018 și din 28 februarie 2022*).

Reieșind din faptul că, la Curtea de Apel Comrat este imposibilă formarea unui complet de judecători compatibili pentru a rejudeca cauza dată, se impune desemnarea pentru rejudecarea cauzei a unei instanțe egale în grad și anume Curtea de Apel Cahul.

14. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală (*modificat prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare din 01 septembrie 2023*), completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursurile declarate de către avocatul *Șcheau Igor* în numele inculpatului Vasilcov Veaceslav, de către avocatul *Popa Xxxxxx* cu inculpatul Vasilcov Veaceslav și de către avocatul *Rusu Serghei* în numele inculpatului Grișciuc Andrei, casează integral decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 28 februarie 2022, în cauza penală în privința lui **Vasilcov Veaceslav xxxx și Grișciuc Andrei Xxxxxx**, și dispune rejudecarea cauzei, de către Curtea de apel Cahul, în alt complet de judecată.

Vasilcov Veaceslav xxxxx și Grișciuc Andrei Xxxxxx, se eliberează imediat din penitenciar dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Eremciuc Ghenadie

Mânăscută Igor